

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň JUDr. Petry Kamínkové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobkyně: **X. Y.**
bytem X

proti
žalované: **Česká advokátní komora**
sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 9. 9. 2024 č. j. 10.04-000049/24-0002, a ze dne 18. 10. 2024, č. j. 10.04-000069/24-0002

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se domáhá zrušení dvou v záhlaví označených rozhodnutí, jimiž jí předseda České advokátní komory neurčil advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu. Žalobkyně totiž v žádostech neuvedla jména dvou oslovených advokátů, kteří jí odmítli poskytnout

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

požadovanou právní službu. Žalobkyně tedy neosvědčila, že si nemohla zajistit právní službu jinak, tj. na smluvním základě.

2. Zdejší soud již opakovaně rozhodoval o obdobných žalobách stejné žalobkyně. V nynější věci nenalezl důvod se od svých předchozích rozsudků odchýlit, a proto i v tomto případě žalobkyninu žalobu neshledal důvodnou.

Žalobní argumentace

3. Žalobkyně považuje napadená rozhodnutí za neurčitá, a tudíž nepřezkoumatelná, neboť v jejich výrocích není uvedeno, v jaké věci se advokát neurčuje.
4. Nad rámec této argumentace uvádí, že výroky napadených rozhodnutí jsou vnitřně rozporné. Žalovaná ve výrocích uvedla, že se neurčuje „advokát k poskytnutí právní služby za úplatu dle § 18c zákona o advokacii“. Zákon o advokacii přitom podle žalobkyně ani po novele přijaté po nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 44/21 zjevně nepočítá s určením advokáta za úplatu. Ustanovení § 18 odst. 2 obsahuje pouze právo na určení advokáta k poskytnutí a) právní porady podle § 18a a b) právní služby podle § 18c, tj. bezúplatné právní služby. S určením advokáta za úplatu nepočítá ani § 18c odst. 3, který se rovněž týká pouze bezúplatné právní služby. Napadená rozhodnutí jsou tudíž nezákonná, neboť se opírají o zákonnou úpravu, která je v rozporu s výše uvedeným nálezem Ústavního soudu. Žalobkyně nesouhlasí s odkazem žalované na rozsudky Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 29. 2. 2024, č. j. 7 As 217/2023-28, a ze dne 27. 6. 2024, č. j. 8 As 22/2024-57, neboť NSS v těchto rozsudcích nevyřešil, zda se novela zákona o advokacii měla či neměla projevit v § 18 odst. 2 zákona o advokacii za účelem vytvoření právního rámce i pro majetné žadatele. Žalobkyně má za to, že žádným soudem nebyla vyřešena otázka úpravy zákona o advokacii po novele ve vztahu k majetným žadatelům.
5. Dále žalobkyně poukazuje na rozsudky správních soudů, které protiústavnost novely zákona o advokacii neshledaly. Žalobkyně namítá, že novela zákona o advokacii účinná od 1. 1. 2024 je přílepkiem, neboť neměla žádnou spojitost, která by vyžadovala její projednání společně se zákonem č. 349/2023 Sb., kterým se změnily některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných financí.
6. Žalobkyně má za to, že novela zákona o advokacii nerespektuje nálezy sp. zn. Pl. ÚS 44/21, a není tudíž v souladu s Ústavou. Proto navrhuje, aby soud věc předložil Ústavnímu soudu postupem podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, resp. aby prohlásil nicotnost napadených rozhodnutí.
7. K otázce (ne)včasnosti žádostí uvedla, že dle rozsudku NSS ze dne 17. 5. 2023, č. j. 9 As 122/2022-36 nelze zamítnout žádost žadatele jen na základě skutečnosti, že do uplynutí určité lhůty zbývá jen několik dnů. Měla-li žalovaná za to, že jsou žádosti podány opožděně, měla je odmítnout (zamítnout) bez věcného projednání. Formulář žádosti o určení advokáta platný od 1. 1. 2024 údaj o podání ústavní stížnosti neobsahuje.
8. Dle žalobkyně žalovaná s ohledem na výše uvedené zatížila řízení vadami, které způsobují nicotnost, resp. nezákonnost jejích rozhodnutí, důsledkem čehož je odepření práva žalobkyně na přístup k soudu dle čl. 36 odst. 1 a práva na právní pomoc dle čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (Listina).
9. Žalobkyně navrhl, aby soud obě napadená rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalované k dalšímu řízení. Rovněž žádá, aby soud uložil žalované nahradit jí náklady řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

Vyjádření žalované

10. Žalovaná považuje podanou žalobu za nedůvodnou a navrhuje, aby ji soud v plném rozsahu zamítl.
11. Uvádí, že Ústavní soud odmítl obě ústavní stížnosti, k nimž žalobkyně žádala o určení advokáta, a to dokonce aniž by žalobkyni vyzýval k odstranění vady povinného zastoupení, byť věděl, že požádala o určení advokáta. Žalovaná z usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 9. 2024, sp. zn. IV.ÚS 2204/24, cituje. Dle Ústavního soudu má jednání stěžovatelky, která podala více než 160 ústavních stížností, obstrukční charakter. Podle žalované je řízení před správním soudem pouhým řízením pro řízení, neboť odmítnutím ústavních stížností se spor stal čistě akademickým. Žalobkyni nemůže jít o skutečnou ochranu jejích veřejných subjektivních práv, ale jde jí pouze o zbytečné řetězení soudních řízení.
12. Žalovaná trvá na tom, že žalobkyně byla povinna doložit ke své žádosti, že neúspěšně oslovila alespoň dva advokáty. Žalobkyně podala svoji žádost po 1. 1. 2024, kdy nabyla účinnosti změna zákona o advokacii. Dle § 23 odst. 5 ve spojení s § 18c odst. 3 a § 23 odst. 3 tohoto zákona přitom nově platí, že o advokáta lze požádat za úplatu a v takovém případě hradí náklady advokáta žadatel (klient). Odměnu advokáta hradí stát toliko v případě, že byl advokát určen bezplatně a spočívá-li právní služba v zastoupení v řízení před orgány veřejné správy nebo v řízení před Ústavním soudem. Pokud nejde o případy poskytnutí právní služby na náklady státu, je žadatel povinen k žádosti doložit bezúspěšné kontaktování alespoň dvou advokátů. S ohledem na to, že žalobkyně požádala o právní služby za úplatu, byla povinna tuto podmínku splnit.
13. Žalovaná rovněž poznamenala, že podle § 55a odst. 1 zákona o advokacii nebyla povinna žalobkyni vyzývat k odstranění vad její žádosti. Žalobkyně byla v minulosti (před i po účinnosti novelizace zákona o advokacii zákonem č. 349/2023 Sb.) opakovaně poučena, že v žádosti o určení advokáta musí uvést mimo jiné jména dvou advokátů, kteří odmítli převzít právní zastoupení.
14. Žalovaná uvádí, že není pravdivé tvrzení žalobkyně, že dosud nebyla vyřešena otázka, zda se novela zákona o advokacii měla či neměla projevit v § 18 odst. 2 tohoto zákona. Obdobná rozhodnutí postavená na vzájemném vztahu § 18c odst. 3 a § 23 odst. 5 zákona o advokacii, totiž již žalobkyně v minulosti napadla žalobami, které byly rozsudky zdejšího soudu zamítnuty (sp. zn. 10 A 41/2024 a 14 A 43/2024).

Ústní jednání

15. Dne 26. 8. 2025 se konalo ústní jednání, k němuž soud předvolal účastníky v souladu s § 49 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.).
16. Žalobkyně se z jednání omluvila. Důvodem neúčasti je její nesouhlas s tím, že soud neshledal důvody pro předložení věci Ústavnímu soudu a nevyslovil nicotnost napadených rozhodnutí z důvodu neexistence zákonného podkladu. Žalobkyně zopakovala, že zákon nadále neupravuje možnost určit advokáta za úplatu. Jedná se o mezeru v zákoně, která podle ní nebyla odstraněna ani novelou zákona přijatou po již mnohokrát citovaném nálezu Ústavního soudu. Žalovaná proto rozhodovala o jejích žádostech bez zákonného podkladu.
17. Žalovaná se v návaznosti na žalobkyninu omluvu z jednání též omluvila.

18. Protože se účastníci jednání nezúčastnili, projednal soud věc v jejich nepřítomnosti (§ 49 odst. 3 s. ř. s.) a rozsudek vyhlásil vyvěšením zkráceného písemného vyhotovení bez odůvodnění na úřední desce soudu (§ 49 odst. 12 s. ř. s.).

Obsah správního spisu

19. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně dvěma žádostmi (ze dne 7. 8. 2024 a ze dne 19. 9. 2024) požádala žalovanou o určení advokáta k poskytnutí právní služby pro řízení o ústavních stížnostech proti dvěma rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2024, č. j. 21 Cdo 1124/2024-401, a ze dne 20. 6. 2024, č. j. 22 Cdo 1516/2024-567.
20. V obou případech požádala žalobkyně o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu podle § 18c zákona o advokacii.
21. Napadenými rozhodnutími žalovaná žalobkyni neurčila advokáta k poskytnutí úplatné právní služby. Uvedla, že žalobkyně v žádosti neuvedla jména dvou oslovených advokátů, kteří jí odmítli poskytnout požadovanou právní službu, čímž neosvědčila nemožnost zajistit si právní služby jinak, tj. na smluvním základě. Nesplnila tedy podmínky pro určení advokáta stanovené v § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona o advokacii. Žalovaná dále uvedla, že bylo zcela na žalobkyni, aby si vybrala, které advokáty osloví, a aby doložila, že alespoň dva advokáti odmítli převzít její právní zastoupení. Tento požadavek vyplývá přímo ze zákona a potvrdil jej i NSS ve svých rozsudcích z 29. 2. 2024, č. j. 7 As 217/2023-28, a z 27. 6. 2024, č. j. 8 As 22/2024-57. Podle žalované jsou žalobkyni velmi dobře známy podmínky určování advokátů, neboť je jednou z nejčastějších žadatelek, setrvale však odmítá tyto podmínky respektovat. Žalovaná dále v obou rozhodnutích uvedla, že žádost žalobkyně s ohledem ke všem okolnostem není včasná dle § 18 odst. 2 zákona o advokacii. Žalobkyně totiž podala své žádosti na samém konci dvouměsíční lhůty k podání ústavní stížnosti. Za daných okolností nešlo objektivně v tak krátké době určit advokáta k poskytnutí právní služby a i pokud by byl advokát určen, pak by nebyl schopen v tak krátké době poskytnout žalobkyni požadovanou právní službu v požadované kvalitě.

Posouzení věci soudem

22. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu napadených rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době jejich vydání (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní; dále jen „s. ř. s.“). Napadená rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Neshledal přitom vady, ke kterým by měl povinnost přihlídnout z moci úřední.
23. Žaloba není důvodná.
24. Obdobné žaloby téže žalobkyně proti obdobným rozhodnutím žalované projednával zdejší soud opakovaně. V projednávané věci městský soud vychází ze svých dříve vyslovených závěrů (viz např. rozsudky ze dne 20. 5. 2025, č. j. 11 A 128/2024-43, či ze dne 28. 5. 2025, č. j. 9 A 15/2025-43).
25. Spor mezi účastníky se vede především o tom, zda žalovaná neurčení advokáta oprávněně odůvodnila tím, že žalobkyně neuvedla a nedoložila dva advokáty, kteří žalobkyni odmítli poskytnout požadovanou právní službu. Před vlastním vypořádáním žalobních námitek se však soud musel zabývat namítanou nepřezkoumatelností obou napadených rozhodnutí.

K přezkoumatelnosti napadených rozhodnutí

26. Žalobkyně považuje napadená rozhodnutí za nepřezkoumatelná proto, že v jejich výrocích není uvedeno, v jaké konkrétní věci se advokát neurčuje. Dále namítá, že výroky napadených rozhodnutí jsou vnitřně rozporné. Těmto námitkám soud nepřisvědčil.
27. Podle ustálené judikatury zakládá vnitřní rozpornost výroku nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro jeho nesrozumitelnost. Za nesrozumitelné lze považovat pouze takové rozhodnutí, z jehož výroku nelze vůbec zjistit, jak správní orgán o věci rozhodl, či kdy nelze seznat co je výrok a co odůvodnění, případně též rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, nebo rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje (srov. rozsudek NSS ze 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-78, č. 133/2004 Sb. NSS).
28. Žádnou z těchto vad napadená rozhodnutí netrpí. Výrok rozhodnutí je totiž neoddělitelnou součástí celého napadeného rozhodnutí, a je proto nutné jeho obsah hodnotit v kontextu celého rozhodnutí. Proto postačí, pokud žalovaná v úvodních pasážích odůvodnění každého z rozhodnutí jednoznačně konkretizovala věc, ve které žalobkyni advokáta neurčila. Není pochyb, že ve spojení s odůvodněním napadeného rozhodnutí je výrok dostatečně určitý. Žalobkyni ani nikomu jinému totiž nemohla vzniknout pochybnost o předmětu řízení. Opačný závěr by byl nepřipustně formalistický.
29. Dále soud shledal, že výroky jsou přehledně odděleny od odůvodnění a je z nich jasné patrné, jak žalovaná o věci rozhodla a kdo je jejich adresátem. Žalovaná rovněž správně uvedla ustanovení, podle něhož rozhodovala. Žádnou vnitřní rozpornost soud ve výrocích nespaturuje.
30. Soud uzavírá, že rozhodnutí jsou přezkoumatelná. I přes jejich stručnost v nich žalovaná logicky a srozumitelně zhodnotila všechny podstatné okolnosti vyplývající z žádosti žalobkyně a zasadila je pod konkrétní ustanovení zákona o advokacii. Přezkoumatelně též vyložila, proč žalobkyně konkrétní podmínky pro určení advokáta za úplatu nesplnila.

K nesplnění podmínek pro určení advokáta

31. Jak již soud uvedl v úvodu, v minulosti se opakovaně zabýval případy, kdy žalobkyně po 1. 1. 2024 neúspěšně žádala žalovanou o určení advokáta za úplatu a nedoložila jména dvou advokátů. Žalobkyně v řízeních o těchto dříve posuzovaných věcech uplatnila téměř identické žalobní námitky. Její žaloby byly postupně zamítnuty např. rozsudky z 22. 8. 2024, č. j. 10 A 41/2024-47, z 30. 9. 2024, č. j. 14 A 43/2024-51, z 21. 10. 2024, č. j. 18 A 17/2024-42, z 14. 11. 2024, č. j. 11 A 70/2024-41, z 25. 11. 2024, č. j. 17 A 43/2024-31, z 28. 11. 2024, č. j. 10 A 9/2024-37, z 23. 1. 2025, č. j. 15 A 57/2024-53, a ze 14. 5. 2025, č. j. 18 A 88/2024-51, ze dne 20. 5. 2025, č. j. 11 A 128/2024-43, či ze dne 28. 5. 2025, č. j. 9 A 15/2025-43.
32. V zamítavých rozsudcích jednotlivé senáty zdejšího soudu vyčerpávajícím způsobem reagovaly na veškeré argumenty, které žalobkyně vznesla i v nyní projednávané věci. Soud nemá žádný důvod se od svých dříve vyslovených závěrů odchýlit, a proto v tomto rozsudku pouze ve stručnosti shrne podstatu argumentace a v podrobnostech odkazuje na odůvodnění citovaných rozsudků.
33. Zákon o advokacii stanovuje pro určení advokáta k poskytnutí právní služby několik podmínek, které musí být splněny kumulativně.

34. V první řadě podmínky vyplývají z § 18 odst. 2 zákona o advokacii. Podle tohoto ustanovení *ten, kdo nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů a ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak (dále jen „žadatel“), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí*
- a) právní porady podle § 18a nebo*
- b) právní služby podle § 18c.*
35. Podle § 18c odst. 3 zákona o advokacii pak platí, že *nejde-li o poskytnutí právní služby na náklady státu podle § 23 odst. 3, je žadatel povinen v žádosti podle odstavce 2 doložit, že se neúspěšně pokusil zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů.*
36. Z citované právní úpravy tedy vyplývá, že žadatel je k žádosti povinen doložit, že se neúspěšně pokusil zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů tehdy, pokud se domáhá určení advokáta jinak, než na náklady státu v případech uvedených v § 23 odst. 3 zákona o advokacii.
37. V dané věci není sporu o to, že žalobkyně požádala o úplatné poskytnutí právní služby, neboť svoji žádost podala na formuláři „Žádost o právní službu za úplatu pro fyzickou osobu“ a ani později v průběhu řízení netvrdila, že by nárokovala právní službu bezplatnou. To nelze dovodit ani z obsahu jejích podání.
38. Poskytnutí právní služby za úplatu bylo do zákona o advokacii vtěleno až novelou – zákonem č. 349/2023 Sb., který nabyl účinnosti 1. 1. 2024. Před 1. 1. 2024 zákon možnost požádat o ustanovení advokáta za úplatu nezakotvoval. Pokud se jedná o určení advokáta dle § 18c zákona o advokacii za úplatu, náklady stát nenese, a to bez ohledu na to, zda šlo o žádost za účelem zastoupení před Ústavním soudem, a nedopadá na ni proto § 23 odst. 3 zákona o advokacii.
39. Bylo tedy povinností žalobkyně splnit podmínku § 18c odst. 3 zákona o advokacii a nejen tvrdit, ale také doložit, že neúspěšně oslovila alespoň dva advokáty (srov. např. rozsudek NSS z 29. 2. 2024, č. j. 7 As 217/2023-28, bod 17). Ve světle žalobkynina případu se tato podmínka jeví jako logická. Určení advokáta žalovanou je až „krajní“ možností poté, co žadatel dle § 18 odst. 2 zákona o advokacii nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem a nemůže si zajistit poskytnutí právních služeb jinak. Situace, v níž žadatel, který je schopen (zde navíc i ochoten) si právní služby advokáta zaplatit sám, avšak automaticky by se mohl obracet na žalovanou bez nějaké vlastní snahy si advokáta obstarat, by účel § 18 odst. 2 zákona o advokacii popírala.
40. Žalobkyně netvrdí, že by tuto podmínku splnila. V přílohách k žádostem naopak žalobkyně konstatovala, že *„Jména dvou advokátů, kteří mi odmítli poskytnout požadovanou právní službu, neuvádím [...]“*. Již proto žalovaná nemohla jejím žádostem vyhovět.
41. Soud shrnuje, že žalobkyně požádala žalovanou o určení advokáta za úplatu ve smyslu § 23 odst. 5 zákona o advokacii s tím, že bude hradit jeho odměnu. Z tohoto důvodu se proto nemohlo jednat o případ hrazení odměny advokáta státem ve smyslu § 23 odst. 3 zákona o advokacii, a žalobkyně tak byla povinna dle § 18c odst. 3 tohoto zákona doložit, že se bezúspěšně pokoušela oslovit alespoň dva advokáty. Neboť žalobkyně nic takového nedoložila (ba ani netvrdila), nesplnila podmínky pro vyhovění své žádosti.

42. Není pravda, že dosud nebyla soudy vyřešena otázka, zda se novela zákona o advokacii měla, či neměla projevit v § 18 odst. 2 zákona o advokacii za účelem vytvoření právního rámce i pro majetné žadatele. Zdejší soud v mnoha svých rozsudcích potvrdil, že novelizované znění zákona o advokacii výslovně stanoví právní rámec i pro žádosti o určení advokáta pro poskytnutí právní služby za úplatu. Ponechání původního znění § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona o advokacii i po novelizaci podle soudu nepochybně ob stojí. Tato ustanovení nijak nebrání žadatelům domáhat se poskytnutí právní služby, ať již bezplatné, nebo za úplatu. Zákonodárce tak nemusel tyto podmínky nově přehodnocovat či uvádět do souladu s nálezem Pl. ÚS 44/21. Pokud žalobkyně namítá, že možnost žádat o poskytnutí právní služby za úplatu není výslovně uvedena v § 18 odst. 2, soud na tom nevidí nic nezákonného či snad protiústavního. Právě § 18 odst. 2 písm. b) zákona o advokacii totiž odkazuje na právní služby podle § 18c téhož zákona. Z § 18c odst. 3 je pak zřejmé rozdělení určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně a za úplatu. O mezeru v zákoně se zjevně nejedná. Není proto pravda, že by se § 18c zákona o advokacii týkal pouze poskytnutí bezplatné právní služby.
43. Soud se proto neztotožňuje s námitkou žalobkyně, že by si žalovaná sama nastavila podmínky pro určení advokáta za úplatu bez výslovné zákonné úpravy. Podmínky pro určení advokáta vyplývají z § 18c odst. 3 zákona o advokacii. Požadavek doložení dvou advokátů, kteří odmítli právní službu poskytnout, vyplývá přímo ze zákona. Soud proto neshledal, že by došlo k zásahu do práva žalobkyně na soudní ochranu podle čl. 36 Listiny základních práv a svobod.
44. Žalobkyně se dále mylí v názoru, že v případě části osmnácté zákona č. 349/2023 Sb., která novelizovala zákon o advokacii, se jedná o přílepek. O tzv. přílepek se jedná v případě, kdy je *pozměňovacím návrhem* do návrhu zákona vnesena materie, která nemá úzký vztah ani k účelu, ani k předmětu původního návrhu zákona (srov. např. nálezy Ústavního soudu z 15. 2. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 77/06, a z 4. 12. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 41/23, bod 126 a násl.). Novela zákona o advokacii (část osmnáctá zákona č. 349/2023 Sb.) však byla obsažena již v původním vládním návrhu zákona, tedy již sám předkladatel měl v úmyslu regulovat dané společenské vztahy. Nestalo se tak až pozměňovacím návrhem v zákonodárném sboru zcela mimo záměr původního navrhovatele zákona, tj. v tomto případě vlády.
45. Soud dále vycházel z toho, že po nálezu sp. zn. Pl. ÚS 44/21 byla zřejmá potřeba novelizace zákona o advokacii, neboť náleze část ustanovení § 18c odst. 1 zákona o advokacii zrušil s účinností k 1. 1. 2024. Z logiky věci byl zřejmý předmět novelizace, tedy to, že se bude týkat úpravy, která bude reagovat na zmíněný náleze, tj. že zejména umožní určení advokáta k poskytování právních služeb i za úplatu. V tom pak dle soudu přijatá novelizace zákona o advokacii souvisí i s konsolidací veřejných rozpočtů, neboť v zákoně o advokacii byly upraveny podmínky jak pro případy, kdy nebude pro právní službu určen advokát na náklady státu (tj. veřejného rozpočtu), tak podmínky, kdy se tak naopak na náklady státu stane. Proto, byť je třeba obecně považovat za nežádoucí, jsou-li jedním zákonem novelizovány zákony, kterou spolu obsahově bezprostředně nesouvisejí (srov. náleze z 31. 8. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 24/07), nejedná se o vadu, která by v tomto případě způsobovala protiústavnost zákona.
46. Soud tedy již po několikáté uvádí, že povinnost uvést v žádosti jména dvou advokátů, kteří odmítli žadateli právní službu poskytnout, nepovažuje za protiústavní. Jde naopak o logický a přiměřený požadavek, jak již uvedl výše. Soud proto neshledal důvod k předložení věci Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy. Ostatně ani sama žalobkyně nad rámec

argumentace přílepkiem neuvádí žádné konkrétní a srozumitelné důvody, proč by znění zákona o advokacii provedené novelou č. 349/2023 Sb. mělo být v rozporu s ústavním pořádkem. Soudu není jasné, proč žalobkyně svými opakujícími se žádostmi neustále zatěžuje žalovanou, aniž by se řádně a věrohodně pokusila si nejdříve právní pomoc za úplatu obstarat sama.

47. Zcela na závěr pak soud uvádí, že napadená rozhodnutí netrpí žádnou z vad, která by mohla způsobovat jejich nicotnost (§ 77 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu). Žalobkyně v žalobě jako důvod nicotnosti uvedla absenci zákonného podkladu obou rozhodnutí žalované. Zákon o advokacii dle žalobkyně neobsahuje žádné ustanovení pro určení advokáta za úplatu. K tomu soud uvádí, že v případě napadených rozhodnutí existuje zákonný podklad pro jejich vydání, jímž je shora citovaná právní úprava obsažená v zákoně o advokacii, podle které žalovaná rozhodla o žádostech o určení advokáta (viz výše).
48. Soud dospěl k závěru, že žalobkyně nesplnila jednu ze zákonných podmínek pro určení advokáta žalovanou, proto již neposuzoval, zda obстоjí i druhý důvod nevyhovění její žádosti pro opožděnost. Na zákonnost rozhodnutí žalované by to nemohlo mít vliv.

Závěr a náklady řízení

49. Soud z uvedených důvodů neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
50. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, a proto soud II. výrokem rozhodl, že na náhradu nákladů řízení nemá právo. Žalovaná byla ve věci plně úspěšná, avšak nevznikly jí žádné náklady nad rámec běžného výkonu úřední činnosti. Proto jí soud jejich náhradu III. výrokem nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

Praha 26. srpna 2025

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.